

הכניסה למשתמשים בלבד!

שאינו יכול בשום אופן להבין או לקבל הוא, שהישיבות המסרבות לקבל חיללים משחררים — באשר הם חיללים משוחררים — מקבלות תמיכה כספית מן הממ"ר. כספך אתה וכספי שלי, המועברים אליהן באמצעות משרד הדתות ובצינורות אחרים.

אחת מהן, ישיבת פוניבד' בבני-ברק, היא דוגמה מחפירה. היא זכתה להון תועפות, בכל סוגי התמיכה הכספית: החל בהקצבות ממש, וכלה בפטור מתשלום מכס ומיסים על ציוד חשמלי ואחר שהביאו מחוץ לארץ במאות אלפי ל"י.

כאשר שאל בשבוע שעבר ח"כ המפד"ל זבולון המר את שר הדתות על כך, השיב השר: "לא הגיעו תלונות על כך למשרדי". השר לא אמר שזה לא נכון, אלא רק שלא הגיעו תלונות. הוא היה נרגז, כי חשד המר שהוא רוצה להביך אותו. כי חלק מההתנגשויות הבינושיות בתוך ה"מפלגה" אבל התחמקותו של השר וההפסגה אינה פוטרת את הממשלה כולה מנקיטת צעדים שישימו קץ לבזיון המחפיר הזה. יש לי הצעה פשוטה בנידון: להפסיק את התמיכה הכספית — ואת הפטור מתשלום מיסים — לכל ישיבה המסרבת לקבל חילל משוחרר רק מפני שהוא לא השתמש משרות צבאי בצה"ל.

בעיני ראשיהישיבות, הם כבר קולקלו עלידי צה"ל. הם זרע מסוכן, אשר יש לנדות אותו, להחרים אותו, לנעול בפניו את שערי הישיבות שבהן לומדים המ"ר תמימים. אפשר אולי להבין ישיבה קטנה, פרטית, שזוכה, הקובעת את מי היא מוכנה לקבל ואת מי לא, כשהמבחן הוא אותו "שיקוף" ששמו שירות בצבא הגנה לישראל. מה

אבל מעולם לא שאלנו את עצמנו מה קורה לאותם בחורים דתיים המשרתים ב"צה"ל, כאשר הם משתחררים ורוצים ללמוד בישיבה. כלומר: דת שאינה באה במקום שירות צבאי, אלא בתוספת לשירות צבאי. השבוע הודעו עמי לשמוע, שבחורים אלה אינם יכולים להתקבל לכמה מן הישיבות הגדולות והמפורסמות ביותר בישראל. כי

בחוריישיבה פטורים מללכת לצבא. זאת אנו יודעים, אנו גם יודעים, שבחורים דתיים לאימצעים — שיכולו להשיג שיחרור על סמך תעודה שהם לומדים בישיבה — מתגייסים בכל זאת לצה"ל. העולם הזה עצמו אף העלה על נס לדוגמה אחד מהם, שלמרות כל המיכשולים הגופניים והסבירי בתיים שעמדו בפניו, התעקש עד שהתקבל לסירת המפורסמת והמסוכנת ביותר בצה"ל.

פגישה סודית באתונה

- האם יש למשה שרת השפעה על המלך העינינים?
- האם מוכנה ישראל לקלוט אפילו מספר סימלי של פליטים?
- האם רואה ישראל בעין יפה קיום שיחות עם כת הקצינים (של נאצר)?
- לאחר שקיבל ממני את התשובות לשאלות אלה ואחרות, הפתיע אותי אל-מצרי בשאלה אחרת: מה דעתם של הפלסטינאים — האם יסכימו לשלום ללא החזרתם של כמה אלפי פליטים לארצם, — או יעשו בעיות?

השאלה הזאת הופנתה אלי כאל פלסטינאי. קשה היה לי להשיב בתחילה, כי הרי השתתפתי בשיחות בישראל. על אף זאת, השבתי כי הפלסטינאים יסכימו לכל פיתרון — ובלבד שייצאו ממחנות הניוון. כשיקום הסדר של שלום, השבתי, בעיית הפליטים לא תפוצץ אותו. כמה אלפי פליטים לא יסכנו את קיומה האיתן של ישראל, ופיצויים הוגנים ליתר יפתרו את הבעייה כליל. פיתרון זה יקל על המנהיגים הערביים המתונים לצעוד לקראת השלום. שלושה ימים לאחר מכן נפרדנו, לאחר שקבענו כי ניפגש שנית, בעוד כחודש. על המצרים היה לדחך על השיחה הנוכחית, ולאחר מכן להכין את הפגישה בדרג הגבוה ביותר.

אני חזרתי ארצה, ומסרתי את תוצאות השיחות למר גדעון רפאל. הדגשתי בפניו כי בקרוב אוזמן שנית, ואז אבקש תידרוך והוראות חדשות, והיתריציאה כמובן. הוא הבטיח שיהיה בסדר.

כאשר הגיעה ההזמנה, פניתי למר רפאל ולאחרים. החלו דוחים אותי בהיום ומחר, ומחר והיום, והזמן עבר — ואיש לא הגיע לפגישה עם המצרים. ולמרות זאת המצרים לא נואשו. שלושה חודשים לי אחר מכן הגיע לישראל העיתונאי המצרי איברהים עיזת. לדעתי, איש זה הגיע לכאן במטרה להמשיך מה שלא יכלו אנשי עיצאם אל-דין לעשות. אני נתבקשתי להתלחח אליו בשהותו בארץ, אך סירבתי.

אחר כך שמעתי כי עיזת ביקש לבקר בארץ שנית, לאחר שדיווח על ביקורו לנאצר, אך לא ניתנה לו הרשות מצד ישראל. מה עלינו להסיק מכל זה? שעוד אפשרות הוחמצה.

- שרות שיקום השלום, וכן שאלות נוספות, שמשרד החוץ צפה מראש וצייד אותי בתשובות להן. השאלות היו:
- האם רוצה ישראל בשלום עם מצריים בלבד, או עם כל מדינות ערב?
- האם בן-גוריון — או שר-הביטחון וראש-הממשלה — רוצה בשלום בכנות, או סתם מפריח סיסמאות?
- מה השפעתו של ב.ג. על המפלגות המתנגדות לפתרון של שלום (חירות)?
- אל איזה מפלגה אפשר לפנות בנושא השלום?

אל-הוארי ואל-נאג'ם באתונה

בימים אלו, כששיחות יארינג הפכו לנקודת-מוקד של הסיכסוך הישראלי-ערבי, הגיע לאונוני סיפור, אשר נשמר עד היום בסוד, של נסיון-תייחן חשאי אחר בין ישראל לערבים, שהתקיים עוד בינואר 1956.

גילה את הסוד האיש שהשתתף בצד הישראלי של ה"שיחות" — השופט המחוזי בנצרת, מוחמד נימר אל-הוארי. השופט הקשיש (63) הגושי לשתי נשים, אב 19 ילדים וסב 22 נכדים, שוכב חולה קשה בימים אלו. את סוד השיחות באתונה גילה מעל מיטת חוליו, בביתו המפואר, המקושקש כולו בתמונות-שמן מעשה ידי, רובן ככולן של נוף הארץ.

השיחה התחילה בשאלה, האם היה מקום כיום לכך שכבוד השופט יסע לנסיין-תייחן לניר-יוק. וזאת, בהתחשב בעובדה שצניג ירדן באו"ם, מוחמד אל-פארה, הוא ירדו בנפש עוד מימי מלחמת-השחרור, כאשר אל-הוארי היה מפקד אירגון אל-נאדה, ואל-פארה סגנו.

אל-הוארי הגביה עצמו במיטתו, התבונן מהורהר ב"תיקרה, והשיב: "אני תמיד מוכן. השלום איננו חלום. הוא בגדר האפשר. השאלה היא, האם מוכנה ישראל לשלום? אני מאמין שכל ישראל רוצה בכנות בשלום. השאלה היא האם ישראל מוכנה לשלם גם את מחיר השלום. לא ייתכן שתירצו מהערבים גם שלום וגם שטחים.

"אל-פארה הוא בראש ובראשונה בן פלסטיין. אם בישראל יסכימו לחשוב בכיחן הכרה בעם הפלסטיני יהיה אל-פארה מוכן לדבר איתכם.

"אולם שום שליח בודד, ויהיה בעל משקל ככל ש" יהיה, לא יוכל לחולל סלאים בכוחות עצמו. אני יודע זאת מנסיוני האישי".

השיחה נסבה לאותה שליחות סודית, ואני מביא כאן את סיפורו של אל-הוארי, כלשונו:

זה היה בינואר 1956. הגיעה אלי הבישוף חכים, כיום מקסימוס החמישי של דמשק. הוא בישר לי כי אני מוזמן לשיחות עם דיפלומטים מצריים באתונה. הבישוף הוא אדם שיכול לאכול ארוחת בוקר בירושלים, צהריים בבית לחם, וערב בבירות, כתפקידו כמשרת העדה הקאתולית.

על סמך הודעתו פניתי למשרד החוץ, והם הכינו לי את הכל, כולל דרכון ישראלי ותידרוך לשיחות.

היגעתי לאתונה, ומיד יצאתי למלון סנט גורג. המשלחת המצרית הייתה בדרג בנינו, וכללה בין היתר את אלוף עיצאם אל-דין אל-מצרי, ראש המשלחת, ועורך-הדין שמש אל-דין אל-נאג'ם, ועוד חמישה אחרים. התחלנו את השיחות, שהיו למעשה שאלות בירור לא-

בית הנהדרים

(תל-אביב או ירושלים) וחזרה באותו ערב. הסיור ובימות הכנסת יוכלו להתקיים רק אם מספר ניכר מחברי הכנסת יבינו את נכונותם להשתתף. כמה ח"כים, לדעתך, נרשמו לסיור הזה?

סלח לי אם אינני מגלה לך את המספר מייד, אלא מרשה לעצמי מחשבה פילוסופית או שתיים על הרגלי-העבודה של חבריהכנסת בכלל. אני מתכוון לנוכחותם (יותר נכון: היעדרותם) בישיבות המליאה. זה כבר חזל אפילו להיות מצחיק, ואפשר רק לרחם על אנשים כמו שר המשפטים יעקב שמשון שפירא, שהתלונן על חברי סיעתו, שדאגו להעלות את משכורתם אבל אינם מתחייבים לשבת במליאה.

נניח שההיעדרות מישיבות המליאה היא מתלה חשכת-מרפא. אבל מה עם סיור בצפון הארץ מה עם יציאה אל המרחבים המרגינים? מה עם פגישה עם האזרחים והבוחרים? ולא פעם-פעמיים בשבוע. אלא פעם אחת בשנה, לציון יום-הולדתה של הכנסת. ובכן, כמה חברי בית-הנעדרים הודיעו שהם מעוניינים להשתתף בסיור זה? פחות משלושים!

לא כל יום אני מקבל מהכנסת מכתב מרגין. כשזה כבר קרה לי — באו חברי לספסלי הכנסת וקילקלו את ההנאה.

וזהו תוכן המיכתב, שנשא את חתימתו של מזכיר הכנסת חיים ליאור:

מרכז ההסתדרה מציע לקיים ביום ראשון, י"ב בשבט תשל"א (7 בפברואר 1971), בשבוע שבו חל חג הכנסת בט"ו בשבט, סיור לחברי הכנסת בישובי הספר בעמק בית-שאן, עמק הירדן, רמת הגולן וגבול הלבנון. התכנית המוצעת כוללת ביקור בישובים, פגישות עם התושבים, עם אלוף פיקוד הצפון ועם ראשי המועצות האיזוריות ובערב — "בימות הכנסת" בכמה מן הישובים, בהשתתפות שניים-שלושה מחברי הכנסת בכל ישוב. הכוונה היא להביא את דבר הכנסת לתושבי ישובי הספר בשבוע של חג הכנסת. לרשות חברי הכנסת תעמוד תחבורה ממקומות הריכוז

